

Socialrådgiveren 19

2011

8. december

GUNVOR AUKEN:

SER STADIG RØDT

ETIK PÅ TO-DO-LISTEN

NY BOG OM SOCIALRÅD-
GIVERE OG ETIK 10

LOMMEBØGER FRA VOLLSMOSE

UNGE LAVER MAGASIN
OM GHETTOLIVET 14

VÆRDIGHED OG INKLUSION

MORGENLUFT I DEN
SOCIALPOLITISKE DEBAT 6

AF METTE MØRK, JOURNALIST

5 HURTIGE : LARS SKOV HENRIKSEN

Frivillige skal tage diskussionen om deres rolle

Frivillighedsåret er ved at være slut. Og battede det noget? Tjo, siger professor Lars Skov Henriksen, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet. Han efterlyser kritisk diskussion af de frivilliges rolle

Med Frivillighedsåret har EU blandt andet ønsket "at anerkende og synliggøre den frivillige indsats rundt om i EU". Hvordan vurderer du, at det er lykkedes her i Danmark?

– På den ene side har det bidraget til større opmærksomhed og dermed synlighed både lokalt og nationalt. På den anden side har det jo også mest symbolsk karakter, så på den korte bane vil det ikke ændre ret meget.

Hvad betyder det for brugen af frivillige organisationer i for eksempel socialt arbejde, at vi har fået en ny regering?

– Ikke ret meget. Meget af dynamikken i forhold til at invitere det frivillige arbejde indenfor ligger i den kommunale økonomi. Kommunerne mangler penge og er tvunget til at prioritere og få øjnene op for andre muligheder. Og der har de i høj grad fået øjnene op for at bruge de frivillige til at løse opgaver.

Hvad sker der med det frivillige arbejde, hvis de frivillige kommer til at arbejde tæt sammen med stat eller kommuner?

– At de får mere bundne opgaver. Og de frivillige organisationer er jo i høj grad vant til selv at definere, hvad de vil sætte i gang – om det så er en fodboldklub eller en selvhjælpsgruppe. De har været en garant og interessevaretagere for dem, der ikke har en stemme selv.

Du skriver i en artikel i det nyeste *Uden for nummer*, at de frivillige skal opruste. Hvad mener du?

– At de frivillige jo mere og mere bliver tvunget ind i en servicerolle, som de ikke har haft før, og det skal de tage diskussionen om. I USA er udviklingen lige nu, at man på grund af finanskrisen har flyttet flere opgaver over

på den frivillige arbejdskraft. Det giver jo den udfordring, at der bliver en større uretfærdighed i, hvem der får hvad, for du får jo kun, hvis de frivillige organisationer i dit område kan rejse penge til at løfte opgaven. Det bryder med den nordiske velfærdstradition – og så langt er vi heller ikke nu, men vi skal bare være opmærksomme på, at den udvikling kan komme snigende.

Men er de frivillige gode nok til at tage diskussionen?

– Der kan man sige, at Frivillighedsåret på en måde har spændt ben for den debat. Året har haft karakter af en hyldest til de frivillige, og det er jo svært at være kritisk, når man bliver omfavnet. Men det er nødvendigt med en tydelig diskussion og kritisk debat af potentialet, mulighederne og faldgruberne i et tættere samarbejde mellem det offentlige og det frivillige.

mm@mettemork.dk

Læs mere om frivilligt, socialt arbejde i tidskriftet *Uden for nummer*, der er med denne udgave af *Socialrådgiveren*.

Lars Skov Henriksen
Professor, Institut for Sociologi og
Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

Socialrådgiveren

(ISSN 0108-6103) udgives af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 70 10 10 99
Fax 33 91 30 69
www.socialrdg.dk

Ansvarshavende Bettina Post
bp@socialrdg.dk

Redaktør Mette Ellegaard
me@socialrdg.dk

Journalist Susan Paulsen
sp@socialrdg.dk
Journalist Birgitte Rørdam
br@socialrdg.dk
Kommunikationsmedarbejder
Birgit Barfoed
bb@socialrdg.dk

Grafisk Design
EN:60, www.en60.dk

Forside
Per Morten Abrahamsen

Tryk Datagraf Auning a/s

Annoncer
DG Media a/s
Stuðiestræde 5-7
1455 Kbh. K
Telefon 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56
epost@dgmedia.dk

Årsabonnement
650,- kr. (incl. moms)

Løssalg
35,- kr. pr. nummer,
plus forsendelse
Socialrådgiveren udkommer
19 gange om året

Artikler og læserindlæg er
ikke nødvendigvis udtryk
for organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 13.873
Trykt oplag: 14.200

Indhold

AKTUELT CITAT

“Hvis samfundet og politikerne ønsker, at børne- og familieområdet skal opprioriteres, er man nødt til at tilføre kommunerne de nødvendige personalemæssige ressourcer – eller leve med, at sager som Brønderslev, Tønder og Mern vil dukke op igen.”

Socialrådgiver Benny Dyhr,
intern underviser og tillidsrepræsentant
27. november i debatindlæg i Politiken.

SOCIALPOLITISK HVIRVELVIND

I næsten 50 år har socialrådgiver Gunvor Auken været forkæmper for de svageste og sætter som 70årig stadig sine markante finger-aftryk på den socialpolitiske debat. **16**

VÆRDISKIFTE Den socialpolitiske debat har ligget underdrejet i 10 år, men nu blæser en frisk brise med værdier som værdighed, lighed, solidaritet og inklusion, håber fagfolk, som var samlet til socialpolitisk høring. **6**

LOMME-FORTÆLLINGER

Unge i Vollsmose fortæller historier fra deres hverdagsliv i Pocket Post, et magasin i lommeformat. Det tilvejebringer social kapital og ressourcer, siger socialrådgiver Randi Bang Rønning. **14**

PROFESSIONSETIK Med dette nummer af Socialrådgiveren får du DS' Professionsetik. Og etik skal ikke bare være et teoretisk fundament, men noget der kan omsættes til praktisk handling, siger teolog Christina Busk. **10**

DETTE NUMMER

2	Fem hurtige	16	Gunvor Auken: En hvirvelvind fylder 70 år
4	Kort nyt	20	Kommentar: Retshjælp i en ghetto
6	Socialpolitisk høring	22	Kommentar: Fra angst og arbejdsløs til fastansat
9	Koordination i hjerneskadesager	23	DS:Region
10	Professionsetik: På to-do listen	24	DS:NU
13	Lones klumme	31	DS:Kontakt
14	Lommebøger fra Vollsmose	32	Leder

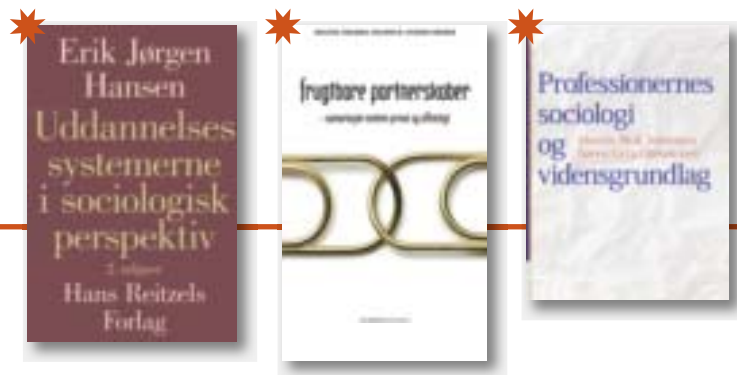

MISBRUG

København vil indføre fri hash

Et bredt flertal i Københavns Borgerrepræsentation (BR) har vedtaget et forslag om at sælge hash i offentlige butikker på forsøgsbasis. Bag forslaget står SF, Socialdemokraterne, De Radikale, Enhedslisten og Liberal Alliance, der ønsker at gøre hovedstaden til en by for fri hash for at få sat en stopper for pushernes kriminelle hashhandel, der blandt andet knytter sig til fristaden Christiania og bandekonflikten. Politikerne på Christiansborg skal nu tage stilling til og eventuelt vedtage forslaget som lovændring.

NYE BØGER

SAMFUND

Uddannelsens præmisser

Interessen for uddannelsesforhold og for sociologiske samfundsanalyser har i de senere år været stigende. Det er baggrunden for bogen, som fører læseren ind i faget uddannelsessociologi og i grundlæggende temaer på det uddannelsesmæssige felt. Den tilstræber en balance mellem sociologisk teori, empiri og en kritisk tilgang til de forskellige politikker på uddannelsessystemets forskellige arenaer, som forfatteren udtrykker det i forordet til bogen.

Den er skrevet på baggrund af danske forhold, men har referencer til udviklingen og debatten på området også i udlandet, blandt andet om globalisering, kritik af PISA og om drømmen om uddannelse i verdensklasse. "Uddannelsessystemerne i sociologisk perspektiv" af Erik Jørgen Hansen, Hans Reitzels Forlag, 252 sider, 298 kr.

SAMARBEJDE

Nødvendigt partnerskab

En professor og en direktør i en privat konsulentvirksomhed har i fællesskab skrevet bogen om netop offentlig-private partnerskaber. Og budskabet er, at det offentlige kan være en af de væsentlige spillere i den generelle samfundsmæssige innovation af det private erhvervsliv.

Nytænkning og samarbejde er ikke overraskende nøgleord i den sammenhæng, men det har overrasket forfatterne undervejs i arbejdet med bogen, hvor høje barriererne er, men også hvor stort engagementet er, for at øge samarbejdet mellem de to partnere.

Bogen rummer interviews med en række direktører og ledere i både offentlig og privat sammenhæng, og der lægges vægt på, at begge parter skal se hinanden som forudsætninger, ikke modsætninger.

"Frugtbare partnerskaber. Samarbejde mellem privat og offentligt" af Helene Tølbøll Djursø og Anders Drejer, Gyldendal Business, 246 sider, 300 kroner.

VELFÆRDSSTATEN

Mister hverv prestige?

Velfærdsstatens professionelle sættes under pres i takt med, at den danske velfærdsmodel er under forandring. Den prestige, der har været forbundet med professionerne, er ikke længere given, og det vidensgrundlag, som professionelle bygger deres autoritet og arbejde på, defineres ikke kun af de professionelle selv. Bogen, som er en antologi, tematiserer forandringer i professionernes rekruttering, status og identitet sammen med spørgsmål om mulighederne for fortsat at spille en afgørende rolle i udviklingen af velfærdsstaten.

"Professionernes sociologi og vidensgrundlag" af Martin Blok Johansen og Søren Gytz Olesen (red.), Via Systime, 355 sider, 399 kroner.

Shop'n Wash drengene

INTEGRATIONSPRIS TIL SOCIALRÅDGIVER

Skoletrætte unge som forretningsmænd

Socialrådgiver Maria Kavita Nielsen, som er projektleder for Mind Your Own Business under Dansk Flygtningehjælp, har modtaget årets integrationspris fra Social- og Integrationsministeriet – blandt andet for at vende skoletrætte unge til driftige forretningsmænd.

I Vejle har 12 unge drenge opbygget en bæredygtig mikrovirksomhed, som de har kaldt Shop'n'Wash. Drengene tjener penge ved at vaske supermarkeds-kunders biler.

Shop'n'Wash er resultatet af et samarbejde mellem Ungdomsfabrikken og projektet Mind Your Own Business, hvor centrale elementer er mentorer fra erhvervslivet, sparring og støtte fra frivillige venturepilote. Og Maria Kavita Nielsen har formået at binde det hele sammen og har knoklet for at forvandle en god idé til stærke resultater i form af mikrovirksomheder som for eksempel Shop'n'Wash i Vejle.

Læs hele nyheden fra 15. november og se video med Maria på socialrdg.dk/nyheder

PENSION

Brøkpensionister har ret til supplement

Førtidspensionister, der modtager brøkpension, har ret til et supplement til brøkpension, så de samlet set får hjælp, der som minimum svarer til niveauet for den kontanthjælp eller starthjælp, borgeren ellers er berettiget til. Det har Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg afgjort. Kommunen skal med andre ord udmåle størrelsen på supplementet efter reglerne om løbende hjælp til forsørgelse i Aktivloven. Herudover skal kommunen tage stilling til, om brøkpensionisten har ret til et behovsbestemt supplement. Den samlede hjælp kan dog ikke overstige en fuld førtidspension.

Læs mere på www.ast.dk (under Nyt fra Ankestyrelsen).

LEDIGHED

Unge mænd er krisens store tabere

Andelen af 20-24 årige mænd, som enten arbejder eller er i gang med uddannelse, er faldet markant siden 2008. Nye beregninger fra Rockwool Fonden viser således, at antallet af unge, der hverken arbejder eller er i uddannelse, er steget med godt 16.000 fra 2008 til 2010. Stigningen for kvinder er i samme periode kun på 9.000. Denne udvikling vækker opmærksomhed hos beskæftigelsesminister

Mette Frederiksen (S), som vil forsøge at afhjælpe problemet gennem den kommende kontanthjælpsreform.

– Det er et alvorligt og voksende problem. De unge skal tage en uddannelse, selv om det kan være svært for nogle. Det er vigtigt, at vi også som samfund bruger krisen til at blive dygtigere. Når der begynder at være jobåbninger igen, skal de unge have den uddannelse, der skal til, for at de kan gå ud og få et arbejde på det tidspunkt, siger hun til Berlingske.

OFFENTLIGHEDENS GABESTOK

Socialrådgivere hænges ud i sort register

På en hjemmeside med navnet: Det Sorte Register kan man se navn, stilling og arbejdsplads på socialrådgivere, advokater, ansatte i politiet og ved domstolene, som nogen har klaget over.

Dansk Socialrådgiverforening opfordrer arbejdsgiverne til at tage problemet alvorligt.

– Det er en meget, meget ubehagelig jagt på socialrådgivere og andre, som passer deres arbejde. Først og fremmest skal kommuner og andre offentlige arbejdspladser have strategier for,

hvordan de vil håndtere den slags sager, både eksternt over for den vrede borger, det medie, der bruges og den medarbejder, det går ud over, siger Dansk Socialrådgiverforenings formand Bettina Post.

Hun påpeger også, at det er arbejdsgivernes ansvar at følge konkret op med hjælp til den medarbejder, som er endt i offentlighedens gabestok.

Læs hele nyheden fra den 15. november på socialrdg.dk/nyheder

Nye værdier på vej?

Den socialpolitiske debat har ligget underdrejet i 10 år. Men nu blæser en frisk brise med gammelkendte værdier som værdighed, integritet og solidaritet, håber fagfolk, der var samlet til socialpolitisk høring. Her markerede Dansk Socialrådgiverforening sig.

TEKST TINA JUUL RASMUSSEN FOTO AAGE CHRISTENSEN

Efter ti års tørke i den socialpolitiske debat har regerings-skiftet skabt forhåbning blandt fagfolk om, at vinden vender. At grundlæggende menneskelige værdier genopstår i politik og lovgivning på det sociale felt, så alle borgere får en værdig plads og behandling i samfundet.

Det er der hårdt brug for, var konklusionen på en høring om fremtidens socialpolitik. Og konklusionen - i form af et socialpolitisk visionspapir - afleveres nu til den nye regering i håb om at lette låget på mindst ti års indestængt frustration over fraværet af en værdig socialpolitik.

- Der er et stort behov for, at socialpolitikken bliver revitaliseret og får en mere fremtrædende placering i det politiske rum. Og vi skal måske starte med at sige, at det værdimæssige udgangspunkt er, at lighed, fællesskab og solidaritet skal stå centralt - kombineret med retten til værdighed og integritet for den enkelte, slog Knud Aarup, social- og arbejdsmarkedsdirektør i Randers Kommune fast.

Han var en af otte eksperter i det socialpolitiske høringspanel, som med stort engagement brugte et par arbejdsdage i november på at tale sig frem til en vision for 'den gode socialpolitik'. Her sad Dansk Socialrådgiverforenings formand Bettina Post med, og det var samlet set et ganske solidt felt, som duellerede på fakta, holdninger og erfaringer fra det sociale arbejde.

Lisbeth Zornig Andersen, formand for Børnerådet, var en af høringspanelets otte medlemmer og en livlig debattør.

Mistillid ekskluderer folk

I løbet af høringen blev talerstolen på skift indtaget af professorer, socialminister, formænd og -kvinder for foreninger, råd og organisationer, politikere, forskere og socialarbejdere, der også bød ind med viden og holdninger - for: Hvad har vi råd til, hvad ved forskerne, og hvad mener de unge frivillige, og hvordan inkluderer vi alle dem, som lige nu står udenfor og gerne vil ind i varmen igen?

- En god socialpolitik skal gælde alle - ikke kun dem, som kan råbe op og er i stand til at navigere i det sociale system. Den skal også gælde dem, som er allernederst i samfundet - de hjemløse, dem i ghettotoerne. De har krav på værdig hjælp, men de bliver stadig mødt med forståelsen af, at de kun er ude på at snyde sig til noget, de ikke har krav på. Det skal vi have vendt om, så også de allerdårligste får en værdig plads i samfundet, sagde Bo Lennart Heide-Jochimsen, som er gadeplansmedarbejder blandt Københavns hjemløse hos Projekt Udenfor.

Skulle man koge de to dages ekspertoplæg og intens debat ind til en socialpolitisk bouillonterning, var det de ord, som rummede essensen.

Knud Aarup understregede også, at den socialpolitiske indsats skal tilrettelægges ud fra et helhedssyn med en sammenhæng i indsatsen over for de sociale problemer.

- Det er der ikke noget nyt og overraskende i, men når socialpolitikken har haft den stedmoderlige placering i nogle år, er det meget godt at gøre fuldstændig klart, sagde han. De ord glædede Bettina Post.

- Det er skönt, at du slår et slag for helhedssynet - det er jo socialrådgivernes måde at arbejde. Claus Hjort Frederiksen havde svært ved at overskue, at så mange faggrupper skulle arbejde sammen, så han lavede vandtætte skotter mellem forvaltningerne, og det var ikke særlig hjælpsomt for mennesker med mere end et problem. Så skal de selv være casemanagers, som de ikke engang ved, hvad betyder. Så måske skal vi i fællesskab slå et slag for helhedssynet.

Vi bruger ikke de svar, vi har

Hun efterlyste også, at både politikere og praktikere bliver bedre til at bruge de svar, vi faktisk har - i stedet for altid at efterlyse mere viden og forskning på det sociale område.

- Vi siger altid, at der er rigtig meget, vi ikke ved, men jeg synes, at vi har rigtig mange svar, som vi ikke vil lytte til og drage konsekvenserne af. Jeg har været med i 25 år, og jeg hører diskussionen gå i ring: "Det ved vi ikke noget om". Men det gør vi - så lyt til svarene og gør dem til handling,

Godt 100 borgere og aktører fra forskellige felter i socialt arbejde deltog i debatten om fremtidens socialpolitik ved høringen.

sagde hun og opfordrede også til at huske rettighederne i lovgivningen – og bruge dem aktivt.

- Udgangspunktet for en ny socialpolitik er ikke, at mennesker kan nytteoptimeres. Vi skal tage udgangspunkt i en rettighedstænkning. I vores lovgivning er der en række fornuftige rettigheder, som almindelige mennesker ikke kender. Det handler om at få dem i spil, for eksempel gennem rehabiliteringstanken, så vi, når vi er blevet slået omkuld for kortere eller længere tid af den ene eller den anden årsag, får den berettigede støtte til at komme tilbage på benene igen. dermed kan vi undgå, at folk hamrer ned mellem søjler og stole med risiko for i bedste fald at være alt for længe om at komme på benene igen, i værste fald at ryge helt ned på bunden af en social deroute, sagde hun.

Henrik Egelund, socialpolitisk koordinator i Dansk Socialrådgiverforening, havde med et oplæg om afbureaukratisering allerede dagen før sat dagsordenen til opbrud og omstilling på den socialpolitiske arena. Og han støttede høringskomitéens tanker om inklusion, men påpegede, at også den nye regering fortsætter tankegangen med pålæg om arbejde og uddannelse til alle. Derfor gælder det om at være vaks ved havelågen nu.

- En grundlæggende målsætning om at inkludere er vanvittig vigtig, for den har ikke været til stede i ti år. Men diskussionen skal landes ordentligt – med ordentlige tilbud og inkluderende muligheder til afløsning af ti års pisk. Her må vi hjælpe beskæftigelsesminister Mette Frederiksen med at få tingene på rette spor, så det ikke bliver en fortsættelse af Inger Støjbergs politik, sagde Henrik Egelund.

Tiden er ikke til at flæbe

Hanne Reintoft, socialrådgivernes grand old lady, mente, at det til tider kan være nødvendigt at bruge andre metoder for at opnå det, man vil. Og hun mindede med et hæsblæ-

sende historisk ridt gennem 50-60 års socialpolitik om, at tidligere tiders sociale landvindinger ikke skal tages som en selvfølge. Der skal til alle tider kæmpes for anstændighed og værdighed.

- Tiden er ikke inde til at flæbe, men til at knokle, så det hele kan blive bedre igen. Sådan sagde min praktiklærer til mig i 1954, da jeg som ung socialrådgiver tudede over forholdene på Statens Åndssvageforsorgs institutioner med 50-sengsstuer.

Og den læresætning har holdt Hanne Reintoft til ilden igennem alle årene – idrysset lidt civil ulydighed efter behov.

- Den kvindeundertrykkende abortlovgivning i 1950'erne var ikke sjov at administrere, så der voksede en modstand frem fra gulvet, indtil loven blev ændret. Og jeg havde selv mine metoder til at snyde med disse aborter, så der opstod faktisk en direkte civil ulydighed. Det anbefales at tage metoden op, konstaterede hun. ☺

HØRINGSKOMITEENS MEDLEMMER

Socialpolitisk Forening stod bag høringen om "Den Gode Socialpolitik", som fandt sted i København i midten af november. Høringskomitéens samlede forslag til en fremtidig socialpolitik bliver sendt til regeringen i starten af december.

Duellerne var:

Bente Adolphsen, lektor, cand.jur. på VIA University College

Bettina Post, formand for Dansk Socialrådgiverforening

Finn Kenneth Hansen, cand.polit hos Center

for Alternativ Samfundsanalyse (CASA)

Knud Aarup, direktør for Social og Arbejdsmarked i Randers Kommune
Lisbeth Zornig Andersen, formand for Børnerådet

Morten Ejrnæs, lektor ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde på Aalborg Universitet

Eyvind Vesselbo, MF for Venstre
Bo-Lennart Heide-Jochimsen, socialpædagog og opsøgende gademedarbejder hos Projekt Udenfor.

Lad din jobagent finde det rette job for dig

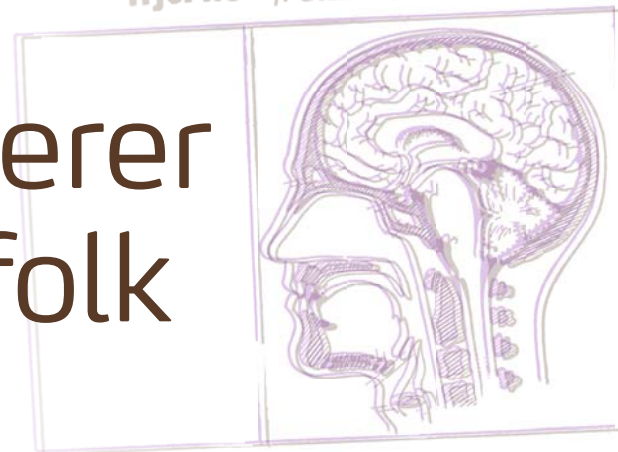
Med en jobagent på **socialraadgiverjob.dk** får du hurtig og direkte besked om relevante jobs.

Opret dig allerede nu, og bliv løbende orienteret om jobs, der matcher dine kompetencer og ønsker.

Dansk Socialrådgiverforening

**Partner i
Profijobnetværket**
Et samarbejde mellem
13 af Danmarks førende
faglige organisationer som
tilsammen har mere end
300.000 medlemmer

Hvordan koordinerer man 20-30 fagfolk

Hjerneskesager er ofte komplicerede med mange involverede fagfolk. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at sagerne koordineres tværfagligt, men vi mangler konkrete modeller for, hvordan vi skal gøre det, lyder det fra formanden for DS' Handicapfaggruppe.

TEKST
ELSE MARIE ANDERSEN

Når en borger bliver ramt af en hjerneskade, kan 20-30 forskellige fagfolk være involveret i rehabilitering. Det er den koordinationsopgave, forløbsprogrammerne på hjerneskeadeområdet nu bøjer i neon som en opgave, kommunens sagsbehandlere bør påtage sig.

– Forløbsprogrammets vigtigste anbefalinger i relation til socialrådgivernes arbejde er, at der skal sikres tværfagligt samarbejde og koordinering i hjerneskesager, også på tværs af forvaltninger og enheder i kommunen, siger Bente Møller, afdelingslæge i Sundhedsstyrelsen.

Den ramte kan ikke selv koordinere

I hjerneskesager er koordinationen ekstra nødvendig, fordi den ramte – netop på grund af skaden – ikke selv kan holde mange bolde i luften på én gang. Og så kan det være svært at holde snor i alle de fagfolk, der ofte er involveret i den enkeltes sag. Foruden ergo- og fysioterapeut, logopæd, læger, hjælpemiddelkonsulent og psykolog kan der være involveret jobkonsulenter, arbejdsprøvningskonsulenter, sygedagpenge- eller pensionssagsbehandlere og handicaprådgivere, der bevilger tabt arbejdsfortjeneste, merudgifter og andre støttende foranstaltninger.

Efterlyser koordinationsmodeller

Nøjagtig som Servicestyrelsen har udarbejdet en metode til at udrede voksnes funktionsevne, bør styrelsen tage et lignende initiativ til at få udarbejdet konkrete modeller for, hvordan kommunerne kan koordinere disse komplicerede sager, foreslår socialrådgiver Per Sander Helenius, formand for DS' handicapfaggruppe.

– Alle råber på koordination, men i fx hjerneskesager har vi med flere lovområder at gøre. Der kan være bevillinger efter social-, arbejdsmarkeds- og undervisningslovgivningen, ligesom regionerne er aktører gennem sundhedslovgivningen. Det er forskellige mennesker, der har beslutningskompetence inden for de forskellige love i kommunen og i sundhedsvæsenet, så det er en kæmpe udfordring at koordinere en sag på tværs af mange forskellige faggrupper, forvaltninger og sektorer.

På spørgsmålet om hvorvidt der er behov for en lovgiv-

ning, der påbyder koordination i komplicerede sager, siger Per Sander Helenius:

– I sagsbehandlerens hverdag er der "kan"-opgaver og "skal"-opgaver. Ingen går frivilligt ind og påtager sig en kan-opgave, når de i forvejen er presset til randen af "skal"-opgaver. Mener man ordene om, at koordination er vigtig, og vil man virkelig sikre, at det sker, så skal der fra centralt hold arbejdes på at udvikle konkrete modeller, som regioner og kommuner kan benytte sig af.

Behov for neurofaglig indsigt

Forløbsprogrammet anbefaler også, at socialrådgivere og andre medarbejdere, der kan møde en hjerneskeramt i sit arbejde, har den neurofaglige indsigt og årvågenhed, der skal til for at henvise borgeren til rette vedkommende i kommunen.

Ofte viser følger af en hjerneskade sig først måneder efter udskrivelsen. Når borgeren så dukker op i en af kommunens forvaltninger, er det vigtigt, at sagsbehandleren ikke blot tolker fx mangel på initiativ som dovenskab, for det kan være en del af skaden, at den ramte netop har mistet evnen til at tage initiativ eller mister overblikket. I et opfølgingsbrev om videreudvikling af hjerneskerahabiliteringen i kommunerne, har Kommunernes Landsforening da også skrevet til kommunerne, at de skal kunne identificere en hjerneskeramt, uanset i hvilken forvaltning henvendelsen fra borgeren kommer. ☉

redaktionen@socialrdg.dk

NYE RETNINGSLINJER PÅ VEJ

Forløbsprogrammerne på hjerneskeadeområdet har fået Sundhedsstyrelsen til efter nytår at nedsætte arbejdsgrupper, der skal udarbejde de faglige retningslinjer for arbejdet med "udredning, behandling og rehabilitering af personer med mentale følger efter hjerneskade" og for "udredning og behandling af børn og unge, der har en psykiatrisk lidelse som konsekvens af – eller inden – de fik en hjerneskade".

Etik på to-do-listen

Etik skal ikke bare være et teoretisk fundament, men noget der kan omsættes til praktisk handling. Det siger teolog Christina Busk, der er medforfatter til en ny bog om socialrådgivere og etik.

TEKST SUSAN PAULSEN

Skal en socialrådgiver anmelde en klient, som er fradømt sit kørekort, men alligevel kører bil? Er det fagligt forsvarligt at stoppe den kommunale støtte til Kevin, hvis Kevin ikke lever op til de krav, der stilles fra kommunen, når man ved, at han har brug for hjælpen? Dilemmaerne er hentet fra socialrådgiveres virkelighed og beskrevet i den netop udkomne bog "Etik i praksis for socialrådgivere".

Teolog Christina Busk fra konsulentfirmaet Etikos er medforfatter til bogen og forklarer, hvorfor forfatterne valgte at sætte fokus på netop socialrådgiveres etik.

– Vi valgte at skrive en bog om etik for socialrådgivere, fordi vi oplever, at lige præcis den faggruppe står med svære dilemmaer og et særligt ansvar. Samtidig har socialrådgivere ikke frie hænder til at gøre det, de personligt kunne have lyst til at gøre, fordi de er bundet meget op på lovgivning i deres arbejde. Socialrådgiveres arbejdsfelt er centreret om menneskelige relationer og refleksion over, hvad der er det bedste for den anden, siger Christina Busk.

Den etiske refleksion

Bogen er en øvelsesbog, hvor læserne præsenteres for flere metoder til at håndtere hverdagens etiske dilemmaer. Der arbejdes ud fra fire etiske principper: Selvbestemmelsesret, sårbarhed, værdighed og integritet. Casene i bogen er hentet på etik-dage arrangeret af Etikos for blandt andre socialrådgivere i Vejle, Aarhus og Aalborg kommuner.

– Bogen kan være en del af svaret på, hvordan vi får sat gang i dialogen om de etiske dilemmaer. Når vi er ude på en arbejdsplads, arrangerer vi typisk læringsdage, men vores holdning er, at etikken skal implementeres i hverdagen. Det skaber effekt, når man inddrager etikken i for eksempel særligt vanskelige sager på personalemøder, i sparringen med en kollega, i supervision, og at man trækker etikken ind i sine overvejelser, inden man skal møde en borger. Jeg tænker, at etik altid bør være et punkt på to-do-listen, pointerer Christina Busk.

Hvis man handler alene ud fra lovgivningsmæssige krav, vil der være perspektiver, man ikke får øje på, vurderer Christina Busk.

– I den ultimative situation, hvor barnet skal fjernes fra moderen, er det så moderens

integritet, der vejer tungest eller barnets sårbarhed?

På et tidspunkt skal socialrådgiveren træffe et valg, og det koster noget. Men socialrådgiveren kan lede efter, hvordan hun på mest etisk vis kan betale prisen – og det er oplagt, at hun i forbindelse med anbringelsen finder ud af, hvordan moderen støttes bedst muligt, siger Christina Busk og spørger retorisk:

– Hvordan måler man, om noget er etisk forsvarligt? Det kan man i princippet ikke, fordi etik måles i den oplevede værdi. Så når jeg foretager en handling, som jeg synes er etisk forsvarlig, så kan jeg sagtens have i den situation, at hvis Ekstra Bladet eller andre udenforstående kigger forbi, så kan det opleves helt anderledes. Ethiske refleksioner kan være med til at skærpe bevidstheden om, hvordan andres blik på en sag kan være.

Etik i sparetider

Er etik vigtigere i sparetider end i opgangstider? Er der overhovedet tid og overskud til at foretage etiske refleksioner og få en ny metode implementeret i hverdagen? Christina Busk har svar parat.

FOTO: JAKOB MARK

ETIKOS

Christina Busk stiftede kursus- og konsulentvirksomheden Etikos sammen med to medstuderende, da de efter fire år på teologistudiet fandt ud af, at de ville satse på en karriere uden for kirken og valgte erhvervslivet frem for prædikestolen. Etikos løser opgaver i både private og offentlige virksomheder. Læs mere på www.etikos.dk

– Etik er altid vigtig, for der er altid vigtige etiske dilemmaer at tage fat på. Men de etiske udfordringer bliver mere presserende i sparetider, for samtidig med, at der skal spares på serviceniveauet, har socialrådgiverne fokus på, at besparelserne ikke må forringe kvaliteten i det enkelte tilbud. Den tendens, jeg fornemmer hos socialrådgiverne i kommunerne, er: "Ja, vi skal spare, det er vi nødt til, men vi vil ikke gå på kompromis med vores etiske kvalitet". For hvis socialrådgivere ikke har råd eller tid til at være etiske, så har det vidtrækkende konsekvenser for deres arbejdsglæde og stolthed og det at kunne stå ved sig selv som fagperson.

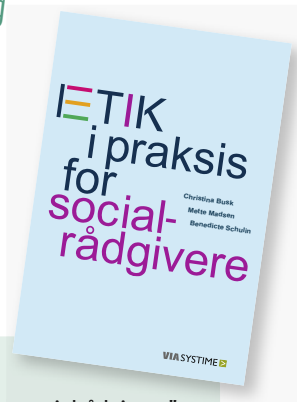
I bogen optræder Dansk Socialrådgiverforenings Professionsetik som et appendix. Og det fremhæves, at bogens etiske metode og Professionsetikken ikke ansues som konkurrerende metoder, men som to forenelige metoder, der har forskellige veje til samme mål. ☉

sp@socialrdg.dk

"Etik i praksis for socialrådgivere" af Christina Busk, Mette Madsen, Benedicte Schulin, Via Systime, 200 kroner.

“

Hvis socialrådgivere ikke har råd eller tid til at være etiske, så har det vidtrækkende konsekvenser for deres arbejdsglæde og stolthed.

MÅ JEG KØRE MINE BØRN TIL LÆGE UDEN KØREKORT?

Bogen "Etik i praksis for socialrådgivere" beskriver en række etiske dilemmaer hentet fra socialrådgiveres praksis. Vi bringer et eksempel fra bogen:

En klient, Bo, er frakendt kørekort i tre år på grund af spirituskørsel og bor meget langt ude på landet. Klienten har fem børn, der skal transporteres over lange strækninger, og samtidig har klienten 100 km til behandling for PTSD. Socialrådgiveren kan forstå af samtaler med Bo, at han nogle gange kører (egen) bil til bl.a. PTSD-behandling. Bo spørger om socialrådgiverens holdning til kørsel af syge børn om natten til vagtlæge, dernæst til behandling samt i forbindelse med jobsamtaler, hvortil der ikke er mulighed for offentlig transport. Socialrådgiveren ved ikke, hvad hun skal svare Bo.

Skal socialrådgiver politianmelde?

Konklusionen på det etiske dilemma er, at socialrådgiveren ikke skal politianmelde klienten, men i stedet fortælle klienten om sin anmeldelsespligt, hvis børnenes liv er i fare. Denne samtale med klienten skal både indeholde elementer, der støtter op om klientens værdighed og integritet, og samtidig synliggøre socialrådgiverens berettigelse til at anmelde ulovlige forhold, således at klienten ikke bringes i sårbare situationer i fremtiden.

Derudover bør samtalen også indeholde en indskærpelse af klientens selvbestemmelsesret, som allerede er blevet formuleret ved dommen, der frakendte klienten kørekortet i tre år. Dermed tages der både vare på klienten, børnene og socialrådgiverens faglighed i dette dilemma.

TRE TYPER ETIKERE

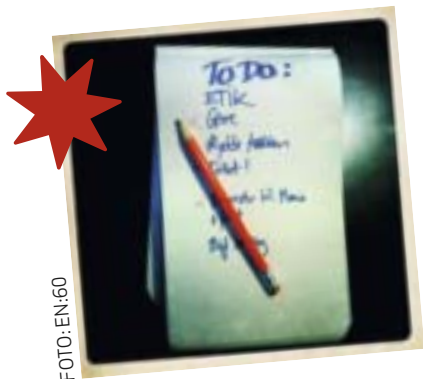
Bogen "Etik i praksis for socialrådgivere" skitserer tre forskellige typer af etikere:

- **Nærheds-etikeren** er karakteriseret ved at være meget optaget af den individuelle relation og at bruge sin empati og sine følelser. Nærhedsetikeren stræber også efter at besvare den andens behov, når de opstår.
- **Pligt-etikeren** er meget bundet op på fornuften og af regler. Handlinger skal give fornuftsmæssig mening. Hvis man for eksempel vælger at lyve eller tilbageholde oplysninger i en sag, fordi sandheden kan være for barsk for borgeren, så vil pligtetikeren udfordre sine kolleger på deres pragmatiske løsninger. Handlingerne skal helst være af en sådan karakter, at pligt-etikeren kan stå ved dem som en almenlydlig lov.
- **Konsekvens-etikeren** er optaget af fællesskabet og tilstræber at træffe beslutninger, som er til størst mulig nytte for det størst mulige antal. Konsekvens-etikeren efterstræber altså den handling, som giver flest positive konsekvenser.

Etisk kvalitet

Ifølge Christina Busk ligger den etiske kvalitet i, at man er i stand til at bevæge sig rundt i alle tre roller afhængig af, hvilken faglig rolle man spiller.

– Ledere er tit konsekvens-etikere, da de er tvunget til at tænke på konsekvenserne af en beslutning. De har desuden ansvaret for ressourcefordelingen og har fokus på, hvordan ressourcerne fordeles så retfærdigt som muligt. Hvorimod medarbejdere ofte vil være nærhedsetikere, fordi de har den nære kontakt med borgerne.

Tid til etik

At arbejde med etik styrker kommunikationen med borgerne. Det fremhæver socialrådgiver Else Lousdal som en af gevinsterne ved at tage sig tid til at arbejde bevidst med etik.

TEKST SUSAN PAULSEN

Sammen med dette blad modtager du Dansk Socialrådgiverforenings Professionsetik, som sætter fokus på de centrale værdier i det sociale arbejde og skal give den enkelte socialrådgiver mulighed for at diskutere etik på arbejdspladsen.

Socialrådgiver Else Lousdal fra Socialpædagogisk Team i Vejle Kommune er sammen med sine kolleger allerede godt i gang med at implementere etik som redskab i det daglige arbejde. Inspireret af kursusdage med konsulentfirmaet Etikos – som står bag bogen "Etik i praksis for socialrådgivere" – og Dansk Socialrådgiverforenings Professionsetik.

– De fire etik-dage har været en god oplevelse både for vores team som helhed og for mig personligt. Det er en god metode, og jeg tænker ofte i etiker-typer, når jeg arbejder med en sag. De forskellige etiker-typer har vi afprøvet i rollespil, og jeg tror ikke, at det får os til at træffe anderledes afgørelser, men det får os til at kommunikere afgørelserne på en ny og mere bevidst måde, siger Else Lousdal.

Vanskelig sag

Hun fortæller om en sag, som var vanskelig.

Det drejer sig om en ung mand, som er født meget handicappet. Han skal have et varigt

botilbud, men der er ikke plads på en institution inden for kommunegrænsen.

– Det bliver forældrene meget frustrerede over, for som de siger, så har kommunen vidst i 18 år, at de ville få brug for et botilbud. I stedet for at gå i forsvarsposition, tænker jeg som konsekvensetteriker – at kommunen forsøger at hjælpe alle på bedst mulig måde – og det formidler jeg til dem. Det betyder, at jeg kan rumme frustrationen uden at få dårlig samvittighed. Jeg hjælper dem med at klage, bevæger mig lidt over i nærhedsetikken og viser respekt for deres integritet og anerkender deres værdighed – to af grundværdierne i vores professionsetik.

Else Lousdal pointerer, at hun godt kan lide Dansk Socialrådgiverforenings Professionsetik, netop fordi det er en etik for professionen.

– Det bliver meget tydeligt i værdien om social retfærdighed, hvor det understreges, at socialrådgiveren i kraft af sin position har et særligt ansvar for at gøre politikere og arbejdsgivere opmærksom på, når ressourcerne er utilstrækkelige, siger hun og fortsætter:

– Jeg tilstræber at bruge etikken i mit daglige arbejde, og når der kommer tre socialrådgiverstuderende i praktik i forårssemesteret, vil vi også sætte fokus på etik. ☉

Sammen med dette blad modtager du Dansk Socialrådgiverforenings Professionsetik.

sp@socialrdg.dk

HELHEDSPLEANEN FOR VOLLMSOSE

- Skal gøre Vollsmose til et trygt og godt sted at bo uden image som en ghetto.
- Løber fra 2008-2011 i et samarbejde mellem Odense Kommune og en lang række boligforeninger, organisationer og beboerne i området.
- Består af mange delprojekter, blandt andet ABCD Metoden, Boligsocial indsats, Ejendomsfunktionærer, Evalueringseffekt, Kommunal koordination, Mediehus Vollsmose, Miljøambassadørerne, Multifunktionel Bydel, Netværk i Vollsmose, Ung til Ung, Ungekultur i Kulturhuset, Vollsmose Blomstrer, Vækkeuret, Værested for unge.

Læs mere på vollsmose.dk og unge2unge.dk

Fortællinger til at ta' med

Vollsmose-unge fortæller historier fra deres hverdagsliv i Pocket Post, et magasin i lommeformat – og et led i helhedsplanen for området. Det tilvejebringer social kapital og ressourcer, siger socialrådgiver Randi Bang Rønning.

TEKST TINA JUUL RASMUSSEN

Line Reng Nielsen bor et stenkast fra Vollsmose, men har aldrig sat sine ben i bebyggelsen. Ikke før Abiir Abdi Muse, klassekammeraten fra Kold College, inviterer hende indenfor. Og Line lover at fortælle alle, at Vollsmose ikke er så slemt et sted at bo, som mange tror. "Jeg kommer helt sikkert igen," siger hun til Abiir – i artiklen 'Første gang'.

'På ukrudtsjob' er fortællingen om Huda Ibrahims arbejde med at rydde op i Vollsmose et par gange om ugen efter skole. Hun luger ukrudt, fjerner affald, som flyder, eller passer genbrugspladsen. Og 'Korea Flip' afdækker den nyeste trend blandt unge piger i Vollsmose, som rådyrker koreanske tv-serier og musik, fortæller Fartun Aweys Abdullahi om med stor begejstring.

Holder sig fagligt i baggrunden

Alt sammen sker i Pocket Post #1 fra oktober 2011 – et magasin i lommeformat med fotos og artikler af og om unge i Vollsmose i Odense. Pocket Post er blevet til i et samarbejde mellem projekterne Ungekultur i Kulturhuset og Unge2unge, begge en del af Helhedsplanen for området. Her er socialrådgiver Randi Bang Rønning ansat som beboerkonsulent for blandt andet at sikre, at Helhedsplanens mange aktiviteter bliver ført ud i livet.

– Pocket Post er et eksempel på et projekt, hvor alle unge i området får mulighed for at forme deres egen beskæftigelse og selv definere, hvilke aktiviteter de er med i. Vores opgave er at holde os fagligt i baggrunden, men tilvejebringe områdets sociale kapital og ressourcer

ved at give de unge mulighed for at være med i for eksempel Pocket Post, siger hun.

Med andre ord er lærere, pædagoger og socialrådgivere erstattet af andre fagpersoner, som kan hjælpe dem med at få et godt produkt ud af det.

– Og det giver dem succes! Pocket Post fortæller, hvad der rører sig i den enkelte unge, og det at få lov til at vise det skaber en stor selvtillid. De er enormt stolte, siger Randi Bang Rønning, som har været med til at opbygge det boligsociale arbejde i Vollsmose i over 15 år.

Selvtillid skudt 400 procent i vejret

Til at guide og undervise de unge i at fotografere og skrive artikler er pressefotograf

De unge fra Vollsmose skriver, fotograferer og layouter selv PocketPost.

Hung Tien Vu og hans kone, journalist Trine Vu, hyret.

– Fra at være et lidt diffust projekt om fotojournalistik og til vi stod med det færdige produkt, har vi mærket, at de unges selvtillid er skudt 400 procent i vejret. En vigtig pointe i det er, at tingene skal ud af harddisken og produceres i fysisk form – vi skulle score mål. Ikke kun gå til træning, uden at spille kamp.

Derfor gjorde vi også vildt meget ud af deres byline (navn på forfatter og fotograf i artiklen, red.) med navn og foto – for at bekræfte dem i, at de er redaktørerne, det er deres produkt. Og at det er deres selvværd, det handler om, siger Hung Tien Vu.

At fortælle om sin hverdag, liv og tanker er også med til at bevidstgøre de unge om deres baggrund, mener Randi Bang Rønning. Og det

er vigtigt, fordi forældrene ikke altid forholder sig til det.

– Jeg har oplevet mange forældre, som ikke er bevidste om deres egen livsfortælling. De synes ikke, at de har noget at fortælle her fra Danmark, med mindre man hjælper dem til at huske på det. Og deres børn har jo levet her hele deres liv, så det er positivt, at de er bevidste om deres egen historie. Det har betydning for deres identitet og senere liv med egne børn.

Der er foreløbig udkommet et nummer af Pocket Post i 100 eftertragtede, nummerede eksemplarer i et format, man nemt kan have med i baglommen og vise alle på sin vej. Nr. 2 er i produktion, og planen er at udgive mindst tre numre. ☉

tjr@socialrdg.dk

Se Pocket Post på Facebook.com (søg på "Pocket Post") eller læs den på issuu.com (søg på "Pocket Post").

Lonesklumme

Kan man lave socialt arbejde i det kommunale?

Jeg husker det tydeligt – dengang jeg sad begravet i socialfaglige bøger som studerende og rynkede på næsen af udsigten til at få arbejde som socialrådgiver i det kommunale. Det skulle jeg i hvert fald ikke.

I mit hoved forestillede jeg mig, at kommunen måtte være en lille smule som helvedes forgård med lange golde gange af kontorer. Hvor man som socialrådgiver svang pisker, sanktionerede for den mindste forseelse og tvang stakkels mennesker ud i umenneskelig aktivering.

Der skulle jeg i hvert fald ikke ende – jeg skulle jo lave socialt arbejde. Sådan rigtigt. Med skidt under neglene, gerne snigende på gaden om natten for at opsøge dem, der havde brug for hjælp. Jo mere udfordrende jo bedre.

Og med masser af rummelighed, respekt og omsorg for klienterne.

I mit hoved var de to ting uforenelige.

På den anden side af skranken nu

Flere år senere er jeg alligevel havnet her. Efter en periode i den anden ende af telefonen, hvor jeg var hende, der ringede til sagsbehandleren i jobcentret, sidder jeg nu selv i det, jeg troede, var helvedes forgård. Og jeg fortryder ikke. Det kan godt være, at mit gamle jeg stadig vrænger ansigt af mig. Men nu laver jeg socialt arbejde.

For det første fik jeg aldrig helt styr på lovgivningen, før jeg faktisk sad med den i det daglige. Og hvis man kigger på definitionen af socialt arbejde, handler det om at skabe forandring,

hjælpe med at løse problemer og hjælpe folk til at hjælpe sig selv. Måske er arbejde ikke roden til alt godt, men hvis det problem løser sig, løser mange andre områder sig samtidig: borgeren får muligheden for at tage styring over eget liv, økonomien og dermed den samlede sociale situation bliver bedre. Og giver ikke mindst en helt anden selvfølelse hos den enkelte. Og de samtaler, der kan forandre, er i høj grad i spil i mit arbejde. Jeg er stemmen i telefonrøret, der har kompetence til at gøre noget. Ikke alt – men noget.

Så det siger jeg dig (altså til mig for fem år siden): du tager fejl! Det er muligt at udføre socialt arbejde i kommunerne og i jobcentrene.

redaktionen@socialrdg.dk

Lone Munkeskov er socialrådgiver i Gentofte Kommunes jobcenter.

En hvirvelvind
fylder 70 år

Det er et slægtstræk i Auken-familien at engagere sig, og Gunvor Auken er ingen undtagelse. Siden hun sprang ud som socialrådgiver i 1964, har hun sloges for de svageste – de fleste år i fagbevægelsen som frontkæmper i arbejdsskadesager. Men også på en lang række andre socialpolitiske felter har hun sat og sætter stadig sine markante fingeraftryk.

TEKST KIRSTEN HOLM-PETERSEN FOTO PER MORTEN ABRAHAMSEN

En hvirvelvind fylder 70 år

I dag får andre end fagbevægelsen glæde af Gunvor Aukens tid: Blandt andet virksomheden KIApro, der arbejder med at fastholde sygemeldte til arbejdsmarkedet. Indtil for nylig var hun også bestyrelsesformand for Gotvedskolen og sidder stadig i bestyrelsen for Kofoeds Skole og Kristeligt Studenter-Settlement.

– Hvis noget interesserer mig, og det har et socialt- og kulturpolitisk sigte, går der ofte kun 10 minutter, så er jeg på. Det hvad enten andre griber fat i mig, eller jeg selv finder på det. Det er et slægtsræk, og nogle gange er der nok for meget tryk på, siger Gunvor Aukens.

Vi sidder på "loftet", i det lyse arbejdsværelse i overetagen af den Frederiksberg-villalejlighed, som Gunvor Aukens og ægtefællen Steen Folke deler. Fire-fem lange stenkast fra det rækkehus, hvor Gunvor Aukens voksede op som storesøster i den søskendeflok, der også talte nu afdøde Svend, Margrete og tvillingeparret Jens og Ingegerd. Hun deltager nødtigt i den medieskabte "fortælling" om Aukens-familien. Men hun fortæller gerne om barndomshjemmet, der var kristent, social- og samfundspolitisk engageret og præget af respekt og interesse for mennesker fra alle samfundslag.

– Min mor, Kirsten Aukens, sad i bestyrelsen i Kristeligt Studenter-Settlement. Jeg er kommet i Settlementet fra barnsben, og i mit barndomshjem var det noget af det fineste, der fandtes. Min mor arbejdede tæt sammen med socialrådgiveren derinde og sagde, at det skulle jeg også blive, erindrer Gunvor Aukens.

Tvunget til at skrive med højre hånd

Skole- og gymnasietiden var ofte svær. Hun var – og er – meget ordblind, blev som venstrehåndet tvunget til at skrive med højre hånd og var retnings- og koordinationsforstyrret. Det gav problemer i mange fag. Og moren var også bekymret for sin datters uddannelse. Efter en skiferie i Norge vendte moren hjem og sagde, at nu havde hun et piccolinejob på et advokatkontor til den unge Gunvor – dengang var forudsætningen for at komme ind på Den sociale Højskole, at man havde kontorerfaring – og så var vejen banet for, at Gunvor som 21-årig kom ind på Den sociale Højskole og som 24-årig forlod den som uddannet socialrådgiver.

– Min ordblindhed har givetvis bidraget til, at jeg er vild med virkeligheden, med at reflektere over den og blive igangsat af den. På den måde passede jeg godt ind i SID og 3F, siger Gunvor Aukens.

I dagens anledning har fødselaren fundet stabler af bøger, pjecer og film frem, som hun har været med til at forfatte. Vi bladrer, Gunvor Aukens forklarer og dvæler måske lidt længere ved en enkelt af dem. Pjecen "Arbejdsskader", der ifølge Gunvor Aukens nok er trykt i 120.000 eksemplarer i hendes tid.

– Vi satte dem op med stor æstetisk omhu. Skiftede for eksempel billederne ud for hvert nyt oplag, fordi arbejdspladserne og tøjet ændrede sig. Det var en måde at fange læserne og vise opgaverne respekt.

Før vi når til 1981 og SID og 3F-årenes start, slog socialrådgiveren Gunvor Aukens sine folder på Frederiksberg Hospital, i Forsvarets Oplysningstjeneste, på revalideringscentret på Hans Knudsens Plads, i Studenterrådgivningen og som fagleder på Den sociale Højskole.

I de år fik hun to børn med sin daværende ægtefælle, journalisten og forfatteren Ejvind Larsen. Hun var aktiv i de første år i VS, og hendes letantændelige engagement bidrog til udviklingen af det fagkritiske og sociale kollegiemiljø på Danmark Tekniske Højskole, Dannerstiftelsen og udviklingen af den projektorienterede undervisning på Den sociale Højskole. Der var med Gunvor Aukens ord "gang i den", ikke mindst med farverige demonstrationer mod studieforringelser på højskolen.

Partibogen skulle være i orden

Og så er vi ved at nærme os 1980 og den ansøgning, Gunvor Aukens skrev til SID. Socialrådgiveren – og socialdemokraten – Inge Fischer Møller var stoppet i SID, og stillingen skulle genbesættes, nu som en fuldtidsstilling. Gunvor Aukens blev kaldt til samtale, takkede nej til kaffe ("mine hænder rystede så meget af nervøsitet, at jeg ikke turde holde på en kaffekop") og fik bagefter en opringning fra næstformanden i SID: "Vi vil gerne have dig, men du skal have den partibog i orden!"

Og det kom den, selvom Gunvor Aukens er ked af, at det ikke blev hendes egen socialdemokratiske overbevisning, der valgte tidspunktet. Og så fulgte 24 år i SID og 3F, hvor Gunvor Aukens arbejde som leder af socialpolitisk afdeling tog form. Det blev til en livsopgave. Hvis Gunvor Aukens var en moderne virksomhed, ville man kalde livsopgaven for virksomhedens mission. Under alle omstændigheder lyder den nogenlunde sådan her: At arbejde for at mennesker kan leve et almindeligt, selvforsørgende liv. Og at arbejde for, at de mennesker, der enten ikke har fået fodfæste på arbejdsmarkedet eller er udstødt fra det, får fodfæste.

Og hun tilføjer:

– I en bog, jeg skrev i 1984, opgør jeg antallet af mennesker på overførselsindkomst i arbejdsfør alder til 25 procent. Det tal har ikke ændret sig!

En fighter med et stort hjerte

24 års arbejde er svært at komprimere. Også fordi vi lige skal huske at nævne, at Gunvor Aukens fra 1998 til 2004 var socialdemokratisk viceborgmester på Frederiksberg. Men på jobbet handlede det om arbejdsskader og de sociale følger af disse. Om asbestsager i Aalborg, om opløsningsmidler og hjerneskader på Sønderborg Yachtværft, og om at slå med Arbejdsskadesstyrelsen

“

Hvis noget interesserer mig, og det har et socialt- og kulturpolitisk sigte, går der ofte kun 10 minutter, så er jeg på. Det hvad enten andre griber fat i mig, eller jeg selv finder på det.

og Den Sociale Ankestyrelse. Om at flyve landet rundt og mødes med alvorligt syge specialarbejdere og deres enker – møder hvor SID-afdelingsformændene deltog med praksislæring for øje og for at følge ansvaret for sagerne op. Om at klage, om at føre retssager, om at slås for at få anerkendt flere sygdomme som arbejdsskader. Om at råbe op, om at kæmpe – også på de indre linjer – og om at gøre det omgivende samfund opmærksom på, hvad mennesker blev udsat for på deres arbejdspladser.

Spørger man forbundsformand i 3F, Poul Erik Skov Christensen, der har været aktiv i SID siden 1977, og dermed har fulgt Gunvor Aukens hele vejen, er det hendes fighterinstinkt kombineret med et stort hjerte og de rette faglige værdier, der gør hende til en ener.

– Gunvor var forud for sin tid. Hun fik tillidsrepræsentanter, ledelse og de berørte parter til at sidde sammen i arbejdsskadessager. Det var ukendt, da hun introducerede det, men i dag er begrebet rundbordssamtaler noget, alle kan se værdien i, siger han.

Gunvors daglige politiske og faglige chef i SID og 3F, Per Christensen, supplerer:

– En af Gunvors største sejre fagligt har været, at hun har fået hårdkogte, fundamentalistiske beton-SID'er til at se værdien af at sidde rundt om et bord og tale om tingene. Hun har udvidet begrebet solidaritet i SID-sammenhæng, det var forrygende. Hun udvidede vores måde at tænke fagligt arbejde på. Hun fæs rundt og holdt møder, og var blandt andet den, der fik ansat en lægekonsulent i SID i sin tid, noget der var helt nyt. Gunvor Aukens har haft en kolossal betydning for 3F og for sagen, siger han.

Per Christensen kalder Gunvor Aukens for en intellektuel hvirvelvind. Ifølge ham multitaskede Gunvors hjerne gange 100. Og hun netværkede konstant, erindrer Per Christensen, der også erkender, at det nogle gange var lige i overkanten for ham. Engang i et fly til Aalborg, hvor stewardessen havde givet besked om at spænde sikkerhedsbæltet, fik Gunvor Aukens øje på daværende beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen, der nogle sæder længere fremme lignede en mand, der forberedte sig til et vigtigt møde. Vips var Gunvor ude af sit sæde og fik sig plantet solidt ved siden af ministeren, der blev belært af socialrådgiveren under hele flyveturen – sikkert noget forundret over, hvad det lilliige var, der havde ramt ham.

Bar over med forglemmelser

At Gunvor Aukens nogle gange multitaskede så meget, at kalenderen blev glemt i Irmas køledisk, at hun stod i lufthavnen uden flybilletten og kom for sent til møderne, bar man over med. Selvom Per Christensen husker, at han i

starten forsøgte at manifestere sig som leder ved at låse døren til mødelokalet og lade Gunvor stå uden for og ruske i håndtaget.

– Der blev lidt stille herinde, da Gunvor holdt op, husker Poul Erik Skov Christensen.

Gunvor Aukens tid får andre nu glæde af. Hun er tilknyttet Virksomheden KIApro, der står for Koordineret Indsats for Arbejdsfastholdelse af sygemeldte, indtil fornylig var hun bestyrelsesformand for Gotvedskolen, og hun sidder i bestyrelsen for Kofoeds Skole og Kristeligt Studenter-Settlement (KSS). I KSS siger forstander Johs Bertelsen, at noget af det, Gunvor Aukens som bestyrelsesmedlem begejstres af, er Settlementets alternative beskæftigelsesprojekter, for eksempel Sidegadeprojektet. Og han giver et eksempel på Gunvor Aukens betydning.

– På vores 100-års jubilæums-konference forleden holdt beskæftigelsesminister Mette Frederiksen en tale, hvor hun fortalte, at Gunvor Aukens var den, der lærte hende, at beskæftigelsespolitik og socialpolitik hænger sammen. Da hun var socialordfører for sit parti, inviterede Gunvor Aukens Mette til at besøge Sidegadeprojektet, og hun helmede ikke, før Mette Frederiksen dukkede op.

Også professor Henning Jørgensen på Aalborg Universitets Center for Arbejdsmarkedsforskning (CARMA) har glæde af Gunvor Aukens – omend hun løbende bider ham i haserne. Den 13. januar næste år fremlægger CARMA resultaterne af et forskningsprojekt, som Gunvor Aukens og Dansk Socialrådgiverforenings formand, Bettina Post, var med til at få sat i værk, om den manglende faglighed på beskæftigelsesområdet. Praktikerne Gunvor Aukens drøm var, at projektet resulterede i undervisningsmateriale for frontmedarbejderne på det vigtige beskæftigelsesområde, men hun erkender, at forskere i universitetsverdenen har en anden tilgang. De bruger meget tid på at dokumentere, at der mangler noget, og når ikke så langt med konkrete bud på nye redskaber på uddannelserne, som Gunvor Aukens havde forestillet sig.

– Det bliver spændende at se resultatet af CARMA-projektet. Men også spændende at følge udviklingen af praksisforskning på de sociale højskoler, nu hvor de via professionshøjskolerne er kommet ind under Videnskabsministeriet.

Den snart 70-årige Gunvor Aukens lader forstå, at hun vil følge udviklingen – og mon ikke det bliver til en kommentar eller to i Information, hvis forskningen fjerner sig for meget fra det, den tidligere socialrådgiver i 3F opfatter som virkeligheden! ☺

redaktionen@socialrdg.dk

Retshjælp i en ghetto

I de seneste 30 år er der sket en markant stigning i behovet for retshjælp i Gellerupparken, og problemerne har ændret karakter, skriver forfatteren, som har oplevet områdets forandring i alle årene som jurist på Retshjælpskontoret i det boligområde, som i dag har Danmarks højeste koncentration af fattige.

TEKST
NINA VON HIELMCRUNE

Mandag eftermiddag bevæger jeg mig på cykel mellem to verdener – mellem mit hjem i Åbyhøj og retshjælpskontoret i Gellerupparken – en rute, jeg har taget gennem 30 år, og i den periode har turen ændret sig væsentligt.

Jeg bor i en af de gamle forstæder, Åbyhøj. Mit kvarter består af enfamilieshuse, der alle er fra perioden 1930-1960. Alle beboere er af dansk oprindelse og kan karakteriseres som middelklasseborgere. En gang om ugen cykler jeg de 10 minutter, det tager at komme på kontoret. Men allerede efter fem minutter befinder jeg mig i en ny verden: Fra et dansk middelklassekvarter, hvor jeg er ligesom alle de andre, til et kvarter, hvor jeg er anderledes – både i hudfarve og påklædning, men også i vidt omfang i sprog og klasse.

Forskellene mellem byens kvarterer er blevet mere markant i de seneste 15 år. Der er blevet flere rige og flere fattige, og de bor adskilt – mere adskilt end før i tiden. Der er sket en markant indkomstmæssig og etnisk polarisering. Og beboersammensætningen i Gellerupparken er en helt anden, end da Retshjælpen blev etableret i 1975. Det har også haft konsekvenser for de problemer, vi møder i Retshjælpen.

Boligområdet blev opført i 1968-1972. De første beboere var unge familier, der ønskede en moderne lejlighed med god plads og gode faciliteter samt studerende, der ofte etablerede bofællesskaber i de største lejligheder, og pensionister. I bebyggelsens første år kom oliekrisen og den deraf følgende arbejdsløshed, der i høj grad ramte beboerne i Gellerupparken og tilsvarende bebyggelser. Blot 10 år efter opførelsen blev Gellerupparken betragtet som en ghetto, beboet af mange arbejdsløse, førtidspensionister og enlige forsørgere.

Flere fattige og ledige

Fra midten af 1980'erne er de fleste etniske danskere flyttet fra bebyggelsen, og området er nu i høj grad beboet af

indvandrere og flygtninge. Gellerupparken blev under den tidligere regering omfattet af Socialministeriets ghettoliste, ikke kun på grund af antallet af personer uden for arbejdsmarkedet, men særligt på grund af de mange indvandrere og flygtninge fra ikke-vestlige lande, som i dag udgør over 80 procent af beboerne – en ændring, som er sket over en ret kort periode. Den største bevægelse fandt sted i perioden 1984-1996, og denne udvikling er fortsat.

Bebyggelsen har altså skiftet karakter og ghettotendensen er blevet forstærket i kraft af, at mere end 50 procent af de voksne i den erhvervsaktive alder står uden for arbejdsmarkedet, samtidig med at antallet af fattige er steget eksplosivt, så man i dag har landets største koncentration af fattige.

Sværere at få advokathjælp

Som nævnt var der allerede ved Retshjælpens start mange arbejdsløse og marginaliserede i bebyggelsen. Det var netop baggrunden for, at vi etablerede os i en lejlighed i selve området. Mange retshjælpsundersøgelser har vist, at mennesker med få ressourcer har svært ved at få hjælp til at løse juridiske problemer. Traditionelt opfattes fattige menneskers problemer ikke som juridiske, hverken af dem selv eller af juriststanden. Også afstanden til retshjælps-tilbud er en væsentlig faktor.

Mulighederne for at få juridisk bistand er blevet ringere i de senere år. Det rammer særligt mennesker, der kun har få ressourcer. Det skyldes dels, at deres problemer ligger uden for advokaters sædvanlige arbejdsområde, men også at adgangen til advokatbistand er blevet forringet. Advokatvagterne er mange steder blevet lukket. Mange advokater yder slet ikke retshjælp under retshjælpsordningen, fordi honoraret ikke er blevet reguleret i flere år, og fordi advokatfirmaerne er blevet meget store og specialiserede.

FOTO: HELENE BAGGER

“

Det forhold, at Gellerupparken i så høj grad bebos af mennesker med anden oprindelse end dansk, og at der er tale om en betydelig segregering, gør, at misforståelser og rygter trives i området.

Kommer med andre problemer

På den baggrund kan man forvente, at behovet for et lokalt retshjælpstilbud er steget i takt med, at beboerne er blevet mere ressourcefattige. Jeg har studeret Retshjælpens årsberetninger fra kontorets start til i dag, blandt andet for at se om ændringerne i beboersammensætningen afspejler sig i de problemer, vi bliver præsenteret for.

På den ene side er der sket en markant ændring i retshjælpsbehovet, både kvantitativt og kvalitativt. Antallet af henvendelser er fra 1975-2010 steget fra 148 til 2.431. Men det er også en anden type problemer, folk kommer med. Tidligere havde vi flest sager, der drejede sig om traditionelle juridiske spørgsmål som for eksempel familieretlige, kontraktretlige, erstatnings- og forsikringsretlige problemer.

Den mest markante ændring – men også forventelige – er de mange udlændingeretlige sager. Årsagen er – udover at der er kommet mange flere udlændinge i bebyggelsen – formentlig, at der i slutningen af 1980'erne skete stramninger af reglerne for familiesammenføring. Sagstallet er steget støt og de seneste år eksplosivt. Der er tale om et meget komplekst og uigennemskueligt regelsæt, der samtidig har været omfattet af mange ændringer – især stramninger.

Antallet af socialretlige sager er også steget, men set i lyset af at over 50 procent af de voksne beboere lever af overførselsindkomster, kunne man forvente en væsentlig større stigning. Der er næppe tvivl om, at der eksisterer et udækket behov for retshjælp på dette område. Ligesom for udlændingeretten er der tale om et stort og komplekst felt, der er udsat for idelige ændringer.

De mange og meget uigennemskuelige regler får mange til at opgive. Der går for eksempel rygter i kvarteret om, at det er umuligt at få familiesammenføring eller statsborgerskab. Der er også tegn på, at de allerfattig-

ste, dem, der for eksempel er ramt af 225 timers-reglen, bliver væk. Tidligere henvendte de sig både med spørgsmål om beregning af deres ydelser og om ansøgninger om enkeltydelser, men jeg har indtryk af, at de har givet op.

Ressourcesvage har svagt netværk

Arbejdet i retshjælpen indebærer både muligheder og begrænsninger.

Vi kan ikke gøre noget ved de væsentligste problemer som fattigdom og arbejdsløshed. Vores arbejde består først og fremmest i at rådgive folk om deres retsstilling og at hjælpe dem til at forstå, hvordan systemet fungerer. Denne opgave er særligt vigtig, fordi mange af vores klienter ofte har et ringe kendskab til 'systemet'. Det kan derfor i sig selv være tilfredsstillende for dem at få en forklaring på, hvorfor den afgørelse, de har fået, ser ud, som den gør.

Det sker ikke sjældent, at en klient er overbevist om, at han har fået et afslag, fordi sagsbehandleren ikke kan lide ham, eller fordi sagsbehandleren er 'racist'. Det forhold, at Gellerupparken i så høj grad bebos af mennesker med anden oprindelse end dansk, og at der er tale om en betydelig segregering gør, at misforståelser og rygter trives i området.

Denne segregering indebærer, at retshjælpen ofte er den eneste kilde til at få indsigt i 'systemet', da kontakterne med danske, specielt veluddannede danske, er meget spinkel. Som en af mine kolleger i retshjælpen udtrykker det: "De resourcesvage har et resourcesvagt netværk". ☺

Nina von Hielmcroner er cand.jur og lektor ved Juridisk Institut ved Aalborg Universitet.

GELLERUPPARKEN
Danmarks største boligområde med blokke i fire og otte etager, som huser cirka 6.000 beboere. Blokkene blev opført i beton i perioden 1968-72 og rummer 1776 boliger, der i størrelse varierer fra et-værelses til fem-værelses lejligheder. I forbindelse med boligblokkene findes Nordgårdsskolen, Gellerup Bibliotek, Gellerupscenen, Gellerup Kirke og indkøbscenteret City Vest. Nord for parken ligger Bazar Vest.
Kilde: Wikipedia

Fra angst og arbejdsløs til fastansat fleksjobber

Tæt forløb med socialrådgiver og psykolog fik depressionsramt tilbage til arbejdsmarkedet. Han stod ellers til en førtidspension.

AF ULLA SPELLING,
SOCIALRÅDGIVER,
ERHVERVSPSYKIATRISK
CENTER

Karsten, en 50 årig butiksassistent inden for tøjbranchen stod for at blive tilkendt førtidspension på grund af en svær depression. Men Karsten havde ikke lyst til at stoppe på arbejdsmarkedet, og han blev gennem sit jobcenter tilbudt et forløb hos os i Erhvervpsykiatrisk Center under Psykiatrifonden.

Vi har tilbud til mennesker, der er ramt af stress, angst og depression. Forløbet er i udgangspunktet et afklaringsforløb på 19 uger med 6 ugers psykoedukation (undervisning i psykisk sygdom) og 13 ugers praktik på en relevant virksomhed. Deltagerne visiteres primært fra jobcentrene.

Psykoedukationen, som vores psykologer står for, består af undervisning om depression, stress, angst, den kognitive metode, krise- og konflikthåndtering og arbejdsmarkedet. Undervisningen sætter fokus på de udfordringer og barrierer, mennesker med stress, angst og depression kan møde, når de vender tilbage til arbejdsmarkedet. Derudover giver undervisningen deltagerne værktøjer til at håndtere de udfordringer, de møder, når de skal konfronteres med en arbejdsplads igen.

Alle deltagere på vores undervisnings- og afklaringsforløb er tilknyttet en fast erhvervsrådgiver og erhvervspsykolog. I de seks uger, hvor deltagerne modtager psykoedukation, har de en ugentlig samtale med både rådgiver og psykolog. Formålet med samtalerne er en afklaring af deltagerens ressourcer, kompetencer og udviklingsmuligheder i forhold til arbejdsmarkedet og en afklaring af deres ønsker, skånebehov og muligheder i praktikforløbet.

Tæt samarbejde med virksomheden

Da jeg mødte Karsten første gang, var han tynget af en svær depression og manglende selvværd. Han virkede afvisende og var undvigende i blikket, men samtidig trist og tydeligvis alvorligt plaget af sin tilstand. Gennem ugentlige samtaler med mig som erhvervsrådgiver og vores erhvervspsykolog blev der langsomt åbnet for kontakten, og vi mødte en person, der brændende ønskede at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Det konkrete praktikforløb planlægges i et samarbejde mellem erhvervsrådgiver og deltager, så vi sikrer, at deltageren føler et medansvar og engagement, når praktiken begynder. Når en relevant praktik er fundet, aftales et forbesøg, hvor en repræsentant for virksomheden, rådgiveren og deltageren mødes og aftaler vilkårene for en eventuel praktik. Hvis alle efter forbesøget mener, at der er grobund for et videre samarbejde, begynder delta-

geren snart efter i en 13 ugers praktik i virksomheden i et nærmere fastlagt antal timer.

I praktikperioden holder erhvervspsykologen og deltageren typisk ugentlig kontakt pr. telefon. Gennem disse samtaler støtter psykologen op om aktuelle udfordringer, trivsel, strategier og barrierer i forhold til arbejdslivet. Rådgiveren deltager hver anden uge i et opfølgende møde på virksomheden, hvor der er fokus på at evaluere og justere virksomhedspraktikken, herunder arbejdstiden, arbejdsopgaver og sociale forhold.

Erhvervsrådgiveren holder løbende kontakt med jobcenterets sagsbehandler og orienter om hvordan forløbet udvikler sig og forelægger eventuelle ændringer i planerne med vedkommende. I løbet af afklaringsforløbet udarbejdes en rapport indeholdende ressourceprofilens elementer, der sendes til deltagerens sagsbehandler.

Efter afklaringsforløbet udarbejdes en rapport med en beskrivelse af forløbet, indholdet i samtalerne med erhvervspsykologen, samt en beskrivelse af virksomhedspraktikken, eventuelle skånebehov og konklusion. Afslutningsrapporten er gennemlæst af deltageren, inden den sendes til sagsbehandleren.

Karsten kom i byggemarked

Karsten anede ikke, hvordan han igen skulle nærme sig arbejdsmarkedet og havde ikke megen tro på sig selv og hvad han kunne tilbyde. Han kunne ikke vende tilbage til sit tidligere erhverv som butiksassistent i tøjbranchen på grund af stress og en social fobi, så vi så os omkring efter andre arbejdsområder. Vi valgte efter Karstens eget ønske at finde en praktik i et mindre byggemarked, hvor han kunne gå og passe sig selv med egne arbejdsopgaver på et lille lager. Han startede med ni timer om ugen fordelt på tre dage, og han sluttede af med 16 timer, efter at vi havde fået afklaret, at han ikke magtede flere timer. Gennem praktikforløbet voksede hans selvtillid og han udviklede sine kompetencer fra kun at kunne arbejde alene uden kundekontakt til blandt andet at kunne vejlede kunder om valg af materialekøb og afslutte deres køb ved kassen. Efter at han var blevet afklaret gennem praktikforløbet valgte jobcenteret at forlænge praktikken til de fik afklaret, hvad der videre skulle ske. Tre uger efter at Karsten var ophørt i Erhvervpsykiatrisk Center, kom den gode besked, at Karsten havde fået bevilget fleksjob og var blevet ansat 16 timer om ugen i byggemarkedet samme dag som afgørelsen forelå. ☺

Håb om forandring til det bedre

For et par uger siden havde jeg fornøjelsen af at holde et kort oplæg på Christiansborg til en konference for offentlige ledere. Konferencen var arrangeret af et forskningsprojekt, der kalder sig SLIP. Projektet skal kort fortalt skabe ny viden om, hvordan vi styrker ledelse og styring i den offentlige sektor.

For mig var der i særdeleshed et oplæg, der sad fast bagefter. Det var Eva Sørensen og Jacob Tofting fra RUC, der fortalte om New Public Managements (NPM) efterfølger: "New Public Governance" (NPG). De to forskere argumenterede for, at NPM er på vej ud, fordi jagten på og udbredelsen af "best practice" har vist sig til at være umulig at gennemføre, da overførelsen fra en kommune til en anden eller metodeoverførelse fra et område til et andet ikke er mulig, når betingelserne for opgaveløsningen er så

forskellige, som de er. Dernæst slog de fast, at ideen fra NPM om, at alt skal udsætte for konkurrence ikke har gavnet den offentlige sektor. Jeg må indrømme, at jeg hoppede en smule i stolen af glæde.

Netværk kvalificerer

Men hvad er så det der "New Public Governance" (NPG)? Jo, det er en ny tilgang til, hvorledes det offentlige skal arbejde internt og sammen med brugere og civilsamfund: Kodeordet er netværk.

Nu kan man med rimelighed tænke, at det jo ikke er nogen ny tanke. Og det hævdede de to forskere da heller ikke, at det er. Men ideen om, at netværk skal skabe bedre opgaveløsning, styrke demokratiet og samtidig spare på pengene, er nok en ny måde at tænke det på for de fleste ledere.

NPG-fortalerne argumenterer for, at vi som offentligt ansatte skal til at skabe netværk for at kvalificere indsatsen og demokratiet. Samtidig skulle det koste mindre - ud fra den simple logik at et netværk, hvor flere perspektiver er repræsenteret, finder bedre og lokalt forankrede løsninger. Flere steder arbejder man allerede systematisk med netværk, og for os socialrådgivere virker det helt oplagt.

Jeg må indrømme, at ideen om at New public Management har fået en arvtager, og endda en der lyder markant mere interessant og brugbar, fik mig til at forlade Christiansborg smilende og med et håb for at den der modernisering, den nye regering har sat sig i spidsen for. Måske vil det betyde en reel forandring til det bedre.

mb@socialrdg.dk

Velbesøgte mini-Socialrådgiverdage

AF MAJBRIIT BERLAU, FORMAND REGION ØST

Region Øst har netop afviklet de årlige "Mini-Socialrådgiverdage", og i alt 250 socialrådgivere deltog i konferencen i København og Nykøbing. Der har været nogle spændende oplæg og ikke mindst debatter. Vi har diskuteret, om vi fortsat lever i et klassesamfund, og hvem der i så fald bestemmer. Vi har diskuteret, hvordan vi styrker debatten om faglighed og etik på arbejdspladserne, og vi har diskuteret, hvordan magten kommer til udtryk i det sociale arbejde. Budskaberne fra de tre oplægsholdere var klare - både Henrik Mathiasen (hb-medlem) og Lars Uggerhøj (lektor på Aalborg Universitet), der holdt oplæg om henholdsvis etik og magt, var tydelige om, at disse debatter kun lever i vores fag, hvis vi selv skaber rammen for debatten. Der skal skabes rum for etiske diskussioner og refleksioner ude på arbejdspladserne, hvis vi skal gøre os forhåbninger om at udvikle vores faglighed. Og der er brug for det. For hvis vi skal møde argumenterne om "den nødvendige økonomiske styring" med en styrke, der værner om det sociale arbejdes kerne, ja så skal det findes i fagligheden og etikken. Og skal vi ligeledes gøre os forhåbninger om at efterleve ambitionerne om at have et samarbejde og inddrage borgerne, så kræver det, at vi leder efter magten i det sociale arbejde og reflekterer over brugen, gerne

sammen med borgerne - også der hvor vi ellers synes, at det går godt.

Kursus for politisk aktive?

Forfatter Lars Olsen gav os et indblik i klassesamfundet 2.0 og var meget tydelig i sine opfordringer: Hvis vi ønsker, at meningsdannerne og beslutningstagerne skal se vores verden, som vi ser den - så er vi nødt til selv at blive en del af den gruppe. Det betyder, at socialrådgivere skal blande sig i den offentlige debat og måske endda opstille til Folketing og andre politiske poster. Måske skulle vi i Dansk Socialrådgiverforening ligefrem lave et kursus for socialrådgivere, der ønsker at være politisk aktive - hvilket var en af mange ideer, der kom i spil under en efterfølgende debat.

Vi udbyder nye "mini-Socialrådgiverdage" til forår/sommer.

mb@socialrdg.dk

DS:NU

Redigeret af Birgit Barfoed, bb@socialrdg.dk

Jul i DS

Fra 27.-30. december er telefonerne i Dansk Socialrådgiverforening åbne kl. 10-13.

Vi ønsker alle medlemmer en dejlig jul og et godt nytår.

Kontingentsatser 2012

Normalkontingent (medlemmer i arbejde)
1.554 kroner/kvartal

Barsel-, deltids- og ledighedskontingent:
1.086 kroner/kvartal

Dimittendkontingent:
852 kroner/kvartal

Fuldtidsstuderende socialrådgivere på videreuddannelse:
102 kroner/kvartal

Senior- og efterlønskcontingent samt passivkontingent:
237 kroner/kvartal

Socialrådgiverstuderende:
192 kroner/halvår

Kontingentet opkræves kvartalsvis, dog halvårligt for socialrådgiverstuderende.

REGION SYD

Foredrag med Hanne Reintoft

Hanne Reintoft er socialrådgiver og politiker, og hun var i mange år redaktør af Danmarks Radios sociale brevkasse "Hvad er min ret, og hvad er min pligt?"

I 1996 udgav hun erindringsbogen *Ét liv – manges liv*, og siden har hun skrevet historiske romaner. Hanne Reintofts skønlitterære bøger vidner om en enorm viden og grundighed, et stort politisk engagement og den altid tilstedeværende interesse for mennesker, som også har kendetegnet hele hendes professionelle liv og virke.

Mød hende 18. januar kl. 16 på Vesterballevej 3A i Fredericia. Efter foredraget er der fælles middag. Tilmelding senest 11. januar.

Beskæftigelsesfaggruppen

Beskæftigelsesfaggruppen holder generalforsamling og temadag 6. februar i Aarhus. På programmet er Bettina Post, en aktuel gæst + tænksomt indslag.

Læs mere på faggruppens hjemmeside på www.socialrdg.dk/faggrupper

Casa Blanca
Bo & Erhverv

Bofællesskab til unge uledsagede flygtninge - I København

Vi tilbyder et særligt målrettet bofællesskab til unge uledsagede flygtninge der er på vej til, eller har fået bevilget opholdstilladelse.

Kontakt visitator Anders Christiansen på 29 23 91 03.
Mail ac@227.dk

Læs mere på www.cbbe.dk

Casa Blanca Bo & Erhverv,
Valby Langgade 227, 2500 Valby

FOTO: ENGØ

Lær at skrive med 10 fingre på 8 timer og for 109 kroner

Som medlem af Dansk Socialrådgiverforening kan du nu lære at skrive effektivt for en billig penge.

Med Keyboard Pro tager det kun 8 timer at lære professionel tastaturbetjening – og har du først lært det, glemmer du det ikke igen.

Keyboard Pro er Danmarks mest solgte og anmelderroste program af sin art. Det er 100 procent web-baseret, er tilgængelig døgnet rundt og kan benyttes på Windows og Mac – uanset browservalg.

Den vejledende pris er 249 kroner, men medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening skal kun betale 109 kroner. For det beløb, får du en licens, som gælder i fem år.

Læs mere på www.socialrdg.dk/keyboardpro

Arbejdsmiljøtelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring af dine muligheder for at tackle problemer, der skyldes arbejdsmiljøet på din arbejdsplads?

Så send dit spørgsmål til arbejdsmiljoetelefonen@socialrdg.dk med forslag til, hvornår det bedst passer, at vi ringer dig op.

Du får en halv times rådgivning af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er, at give dig overblik og inspiration til at se mulighederne og handle på problemerne, inden de vokser sig for store.

Læs mere på www.socialrdg.dk/arbejdsmiljoetelefonen

Dansk Socialrådgiverforening

Karrieretelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

Åben mandage kl. 15-18 på telefon 33 93 30 00

Læs mere på www.socialrdg.dk/karrieretelefon

Dansk Socialrådgiverforening

DS-KALENDER

Læs mere om arrangementerne på www.socialrdg.dk/kalender

30. NOVEMBER, SYD/FREDERICIA

Medie- og pressekontakt
Temadag for TR om, hvordan man bedst samarbejder med pressen.

1. DECEMBER, ÅRHUS

Seniorer
Seniorsektionen i Region Nord holder julefrokost på Klostercaféen.

18. JANUAR, SYD/FREDERICIA

Hanne Reintoft
Fyraftensmøde med socialrådgiver Hanne Reintoft, om udviklingen af socialpolitikken i Danmark.

30.-31. JANUAR, NYBORG

TR Konference
Dansk Socialrådgiverforening holder 2-dages konference for tillidsrepræsentanter.

6. FEBRUAR, SYD/ODENSE

Etik i socialt arbejde
Fyraftensmøde med Jørgen Husted om etik og værdier i socialt arbejde.

15.-16. MARTS, EBBERUP

Sygehusocialrådgivere
Faggruppen holder landsseminar og generalforsamling.

10.-11. MAJ, MIDDELFART

Social- og sundhedsskolerne
Faggruppen holder konference om sosu-reformen og generalforsamling.

23.-24. NOVEMBER, VINGSTED

Repræsentantskabsmøde

Vil du vide mere
www.aspit.dk

AspIT

- fokuseret IT-talent til dansk erhvervsliv

AspIT er en skræddersyet uddannelses-model til unge med Aspergers Syndrom.

AspIT er et landsdækkende tilbud til unge med det, vi kalder fokuseret talent for IT. Samtidig er AspIT også værd at holde øje med for danske virksomheder på jagt efter nye medarbejdere med et helt særligt flair for mange af de IT opgaver, som andre unge har svært ved at løse.

www.aspit.dk • aspit@aspit.dk

Efteruddannelse af plejeforældre 2012

Se mere på

www.fabu.dk

– også kurser for plejefamilier og familieplejekonsulenter!

Hvis det haster, så kontakt faglig leder Marianne Folden, mobil 20485264

AALBORG UNIVERSITET
Efter- og videreuddannelse

Stadig ledige pladser på...

Master i Udsatte Børn og Unge

er en 2-årig deltidsuddannelse, som har til formål at styrke og videreudvikle det sociale arbejde i forhold til udsatte børn og unge. Fokus er på 1) Det kommunale ansvar for børne- og ungeområdet, 2) Viden om udsatte børn og unge og konsekvenser for den kommunale indsats og 3) Styring, faglig ledelse og udvikling af praksis. Uddannelsen retter sig særligt mod faglige ledere og fagudviklere, der arbejder med udsatte børn og unge.

Master of Public Governance

er en fleksibel deltidsuddannelse i offentlig ledelse. Den retter sig mod ledere i den offentlige sektor, der ønsker at styrke deres ledelsesfaglige viden og deres personlige lederskab. Uddannelsen kan tilrettelægges som et forløb på 3-6 år. Forløbet kan sammensættes ud fra den enkelte leders behov og interesser. De fleste af uddannelsens moduler kan tages i valgfri rækkefølge eller gennemføres som selvstændige enkeltforløb.

Udbydes i samarbejde med Professionshøjskolen Metropol.
Starter i København feb. 2012 og i Aalborg sep. 2012.
Læs mere på www.mbu.aau.dk

Udbydes i samarbejde med Copenhagen Business School og Københavns Universitet.
Læs mere på www.mpg.aau.dk

- eller klik ind på evu.aau.dk og læs mere om andre spændende efter- og videreuddannelser på Aalborg Universitet som f.eks. Master of Public Administration, Master i Humanistisk Palliation, Master of Business Administration, HD m.m.

Gratis gruppebehandling til børn og unge mellem 6 og 17 år

HAR DU KENDSKAB TIL ET BARN ELLER EN UNG, SOM HAR VÆRET UDSAT FOR SEKSUELLE GRÆNSEOVERSKRIDELSER?

I Hjørring, Aarhus og Københavns kommuner er der nu etableret projektstøttede gruppeforløb for børn og unge mellem 6 og 17 år, som har været udsat for seksuelle overgreb. For at deltage i et gruppeforløb skal barnet eller den unge henvises af myndighedssagsbehandleren i den kommune, hvor vedkommende bor.

Det er gratis at deltage i gruppeforløbene, men der kan være tilfælde, hvor kommunen skal betale for transport til og fra gruppemøderne.

Efter henvisning foretages visitationssamtaler med barnet eller den unge og forældre.

'Sig det bare' er et samarbejde mellem Hjørring, Aarhus, Københavns kommuner og er støttet af Servicestyrelsen.

Læs mere om projektet på www.sigdetbare.dk

Individuelle socialpædagogiske løsninger
- fleksibilitet og høj faglighed til mennesker med særlig komplekse problemstillinger.

Vi sikrer et involverende og dokumenteret udviklingsforløb.

SUF
Den Sociale Udviklingsfond
8619 2800
www.suf.dk

Fællesskabet Fanefjord Fond

– en anbringelse med perspektiv

Væksthusmodel

Enkeltmands projekt
skærpnings-, udrednings og behandlingsprojekter

Opholdsstedet "Knoppen"
3 unge og 8,5 medarbejdere
Dyssocial adfærd og adfærdsforstyrrelser

Opholdsstedet "Fanefjord"
6 unge og 6 medarbejdere
sociale, emotionelle, familiemæssige, neurologiske, og psykiske vanskeligheder

Udslusning/efterværn
Individuelt tilpasset

Intern skole "Tjørnen"

Der er mulighed for at anbringe børn og unge på et hvilket som helst niveau i VÆKSTHUSET.

I takt med, at de unges sociale kompetencer udvikles, avancerer de i VÆKSTHUSMODELLEN og dermed reduceres de økonomiske omkostninger ifm. anbringelsen, samtidig med at de forbliver tilknyttet deres velkendte og trygge miljø samt skoletilbud.

www.fanefjord-fond.dk – faellesskabet@fanefjord-fond.dk – Telefon 55 86 12 98

ANNESAXTORPH

Konsultation Supervision Workshops Træning

København - Helsingør - Århus

annesaxtorph@gmail.com

Mobil 22160065

Tværfaglig
efteruddannelse
i narrativ praksis

Basisår

København | start Marts 2012

16 hele dage | Pris: kr. 25.500

Undervisere:

Cand. Psych. Anne Saxtorph

Cand. Psych. Magnus Brammer

En uddannelse som giver fagligheden et 'spark opad' - et klarere fagligt ståsted med mangeartede pædagogiske og sundhedsfaglige færdigheder med anerkendende indflydelsesrige kommunikative evner.

Narrativ
Gruppeterapi

Egenterapi i gruppe

København | start februar 2012

10 dage a' 3 timer og 2 hele dage

12 gange ialt

Pris: kr. 13.500 for ialt 44 timer

Terapeut:

Cand. Psych. Anne Saxtorph

Ønsker du at genfinde mere af dig selv og skabe intensitet og kraftfulde øjeblikke af fællesskab igennem gruppearbejde og bevidning? Terapisamtalerne kan for psyko-loger tælle som egentherapi i gruppe i specialistgodkendelse af psykoterapi.

www.annesaxtorph.dk

 AARHUS
UNIVERSITET
EUROPÆISK MASTER I NARKOTIKA-
OG ALKOHOLINDSATSER

Aarhus Universitet udbyder **efteråret 2012** Master i narkotika- og alkoholindsatser.

Uddannelsen er international og foregår på **deltid over 2 år**. Den er for dig, der arbejder indenfor området og har lyst til yderligere specialisering.

Du vil udvikle kompetencer til at **evaluere, implementere og lede indsatser på rusmiddelområdet**. Uddannelsen vil styrke dig til kritisk at vurdere eget arbejdsfelt, central forskning på området, samt relevante politiske beslutninger.

Find mere viden om uddannelsen på www.crf.au.dk HJÆLP
DIG SELV
MED AT
HJÆLPE
ANDRE.

Kend virksomhedernes behov
og let dit daglige arbejde med
jobformidling på
socialtengagement.dk

Her kan du også bestille
"En pakke med løsninger"

CABI
- plads til rummelighed

socialtengagement.dk

Brug den selv - og når du
taler med virksomheder!

Mobning foregår ikke kun i skolegården

**Forebyg mobning
på arbejdspladsen**

- Test dig selv – ved DU nok om mobning?
- Find god praksis og værktøjer
- Få 9 anbefalinger til en handlingsplan
- Book et besøg af Rejseholdet

på frastresstiltrivsel.dk/mobning

Stillingsannoncer

Send din annonce til **DG Media as**,
St. Kongensgade 72, 1264 København K,
tlf: 70 27 11 55, fax 70 27 11 56 eller
epost@dgmedia.dk

Deadline kl. 12

SIDSTE FRIST FOR INDLEVERING

UDKOMMER

Socialrådgiveren nr. 1	3. januar	12. januar
Socialrådgiveren nr. 2	13. januar	26. januar
Socialrådgiveren nr. 3	27. januar	9. februar
Socialrådgiveren nr. 4	10. februar	23. februar

Vi søger

GENOPSLAG

Socialfaglig leder med holdninger

til Center Familie og Handicap

Vi mangler en leder af myndighedsområdet, som vil være med til at sætte retning i det socialfaglige arbejde. Vi forestiller os en person, der med en solid socialfaglig baggrund og erfaring med ledelse, vil gå forrest, når der skal udøves styring og opfølgning, og som samtidig har øje for udvikling af området.

Økonomisk styring har en central plads, men dette vil vi gerne kombinere med en visionær og innovativ tilgang til de udfordringer, vi står over for.

Vi kan tilbyde en arbejdsplads, hvor der er fart på, hvor der kan være meget kort fra ide til handling, hvor vi værdsætter initiativ og engagement. Hertil kommer en gruppe dygtige og engagerede medarbejdere, som forventer en leder, der er parat til at sikre kvaliteten i afgørelserne.

Der er ansøgningsfrist den 15. december 2011, kl. 8.00.

Du kan læse stillingsopslagene i fuld længde på www.rebild.dk

To socialrådgivere/ -formidlere

til spændende stillinger inden for henholdsvis familieområdet og voksenområdet!

Vi søger en rådgiver inden for det specialiserede børneområde og en rådgiver inden for det specialiserede voksenområde.

Begge stillinger er på 37 timer ugentligt og til besættelse den 1. februar 2012.

Der er ansøgningsfrist den 15. december 2011, kl. 12.00.

Rebild
KOMMUNE

Rebild Kommune | Hobrovej 88 | 9530 Støvring
Telefon 99 88 99 88 | raadhus@rebild.dk | www.rebild.dk

**Dansk Socialrådgiverforening opfordrerannoncørerne
til at signalere et ønske om
ligestilling og mangfoldighed på arbejdspladserne.**

DS:Kontakt

Telefonerne er åbne mandag-fredag kl. 9-14

Hovedbestyrelse:

Formand

Bettina Post

bp@socialrdg.dk

Næstformand

Ulrik Frederiksen

uf@socialrdg.dk

Øvrig hovedbestyrelse

Rasmus Balslev

r_balslev@yahoo.dk

Mads Bilstrup

mb@socialrdg.dk

Majbrit Berlau

mbb@socialrdg.dk

Jeppe Ellegaard

jeppe.ellegaard@kriminal-forsorgen.dk

Anne Jørgensen

anj@socialrdg.dk

Louise Dülch Kristiansen

louisekr@htk.dk

Susanne Lyngsø

lyngsoeconsult@gmail.com

Henrik Mathiasen

hmt@aarhus.dk

Hanne Ryelund Sørensen

hsn@toender.dk

Trine Quist

tq@socialrdg.dk

Mai Birk Andersen

mai.birk@gmail.com

Ditte Brøndum

ditte.brondum@live.dk

REGION ØST

Region Øst dækker Region Hovedstaden og Region Sjælland

Dansk Socialrådgiverforening

Region Øst

Algade 43, 2

4000 Roskilde

Tlf: 33 38 62 22

Fax: 46 32 07 67

ds-oest@socialrdg.dk

Jobformidling

Marie Hjort

Tlf: 33 38 62 23

ds-oest@socialrdg.dk

Arbejdsmiljø

Henvendelse til regionskontoret

Tlf: 33 38 62 22

ds-oest@socialrdg.dk

REGION SYD

Region Syd dækker Region Syddanmark

Dansk Socialrådgiverforening

Region Syd

Vesterballevvej 3A

Snoghøj

7000 Fredericia

Tlf: 87 47 13 00

Fax: 75 84 34 50

ds-syd@socialrdg.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2th.

Postboks 249

5100 Odense C

Tlf: 87 47 13 00

Fax: 66 14 60 21

Jobformidling

Kontakt FTF-A

Tlf: 70 13 13 12

Arbejdsmiljøkonsulent

Bo Ulrick Madsen

Tlf: 87 47 13 13 eller

Tlf: 21 77 04 51

bum@socialrdg.dk

REGION NORD

Region Nord dækker Region Nordjylland og Region Midtjylland

Dansk Socialrådgiverforening

Region Nord

Søren Frichs Vej 42 H, 1. th

8230 Åbyhøj

Tlf: 87 30 91 91

Fax: 86 13 05 32

ds-nord@socialrdg.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29

7500 Holstebro

Tlf: 87 30 91 91

Fax: 97 42 18 98

ds-nord@socialrdg.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B

Postboks 764

9000 Ålborg

Tlf: 87 30 91 91

Fax: 98 13 22 51

ds-nord@socialrdg.dk

Jobformidling

Kontakt FTF-A

Tlf: 70 13 13 12

Arbejdsmiljø:

Henvendelse til regionskontoret

Tlf: 87 30 91 91

ds-nord@socialrdg.dk

SEKRETARIATET

Dansk

Socialrådgiverforening

Toldbodgade 19B

1253 København K

Tlf: 70 10 10 99

Fax: 33 91 30 69

ds@socialrdg.dk

ØVRIGE

Ledersektionen

Formand Helga Waage Jørgensen

Tlf. arb: 36 39 22 28

Tlf. prv: 38 80 27 73

www.socialrdg.dk/ledersektionen

Selvstændige

Formand Ellen Hansen

Tlf: 20 98 78 79

www.socialrdg.dk/selvstaendig

Sammenslutningen af Danske

Socialrådgiverstuderende

Formand Mai Birk Andersen

Tlf: 26 39 53 56

www.sdsnet.dk

Arbejdsløshedskassen

FTF-A (hovedkontor)

Snorresgade 15, Boks 220

0900 København C

Tlf: 70 13 13 12

Pensionskassen PKA

Pensionskassernes Administration

Tuborg Boulevard 3

2900 Hellerup

Tlf: 39 45 45 45

LEDER

AF ULRIK FREDERIKSEN, NÆSTFORMAND

En finanslov med svagt strejf af rødt

En blå finanslov med et strejf af rødt. Det er resultatet af den første finanslov efter regeringsskiftet. For når alt kommer til alt, er det en genfremsættelse af den tidligere regerings finanslov, med de justeringer den nye regering har fundet plads til.

Der er dog sket et skift i beskæftigelsespolitikken. Det er ikke store ændringer, men de viser, at den ny regering vil en anden retning end den forrige. For os betyder det, at de 500 ledige socialrådgivere, der er i Danmark, har fået fjernet prisloftet over de seks ugers selvvalgte uddannelse. Der er blevet tilført 20 millioner yderligere til jobrotationsordninger, som måske kan sikre fodfæste til nogle af de 250 dimittender, der stadig venter på at komme ind på arbejdsmarkedet. Dagpengeperioden er blevet forlænget midlertidigt med et halvt år, og man har dermed skudt den endelige beslutning om dagpengeperiodens længde ud til senere i 2012. Det åbner for den mulighed, at dagpengeperioden faktisk kan forlænges udover de nuværende to år, som var resultatet af dagpengereformen fra 2010.

Regeringen og Enhedslisten har også fjernet fattigdomsydelserne og dermed markeret, at der er en grænse for fattigdommen i Danmark. Det har for mig stor betydning, da vi ikke længere skal gøre forskel på borgere ud fra en politisk beslutning, men kan behandle alle ens, når det kommer til de laveste ydelser.

Og generelt har regeringen lagt sig i selen for at give en ekstra hånd til dem, der har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Der er lagt op til øget uddannelse for ufaglærte og styrket indsats for unge. Noget vi som socialrådgivere kun kan billige, da vi gang på gang har set konsekvenserne af, at unge hænger fast i ledigheden.

Psykatrien prioriteres ikke

På sundhedsområdet var det mere, det der manglede, der vakte opsigt, end det der kom. En ting skal dog fremhæves: Fradraget for sundhedsforsikringer blev fjernet. Det er i mine øjne en fin solidarisk tilkendegivelse af, at det er ok at forsikre sig mod sygdom og behandlingskøer i det offentlige system. Men at det ikke er resten af samfundet, der skal finansiere det via skatten.

Den store mangel på sundhedsområdet er, at vi fortsat ikke har fået sat psykiatrien på finansloven. Alle organisationer, specialister og selv en stor del af de ordførende politikere talte for, at psykiatrien endelig skulle prioriteres på lige fod med somatiske sygdomme. Men nej, sådan skulle det ikke gå.

Psykatrien skal fortsat finansieres af satspuljen og har her fået et beskedent løft. Det er selvfølgelig positivt, men der er stadig langt op til at prioritere psykiatrien på lige fod med det somatiske system.

Vi påvirker fortsat

Samlet set bærer finansloven præg af, at regeringen har villet sende en masse signaler, og at kassen er tom. Man har tilført ekstra fem milliarder i skatter og afgifter, men i det samlede "husholdningsbudget" må det siges at være en bagatel.

Regeringen har med sin finanslov forsøgt at sætte skub i økonomien uden at sætte det hele over styr. Der er mange løfter fra tiden både før og efter valget, som ikke er indfriet. Det betyder, at vi fortsat skal påvirke regeringen på områder som arbejdsmiljø, uddannelse, beskæftigelse og socialpolitik. For vi skal længere mod de mål, der blev udstukket før valget!

uf@socialrdg.dk

AL HENVENDELSE: DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING, WWW.SOCIALRDG.DK, TLF: 70 10 10 99

Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
Fax: 33 91 30 69
www.socialrdg.dk

Dansk Socialrådgiverforening